

Модель «міст-близнюків» згодом була інституційно закріплена у вигляді створеної у грудні 2006 р. Асоціації міст-близнюків (АМБ) (City Twins Association). Відповідно до статуту АМБ її метою є заохочення взаємодії між «парами» міст у таких галузях як співпраця між міськими адміністраціями, інститутами громадянського суспільства; розвиток місцевої промисловості; створення єдиного ринку праці; реалізація проектів у галузі культури та освіти; просування інтересів «міст-близнюків» на національному та міжнародному рівні [2].

Література:

1. Радионова Л. А. Города-близнецы как форма трансграничного сотрудничества // Транскордонне співробітництво: ключові ідеї та перспективи : Матеріали XXIII Міжнародної науково-практичної конференції (20-22 травня 2016 р.). Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2016. 172 с. URL : http://econom.chnu.edu.ua/wp-content/uploads/2016/12/CV-SU_Materialy_2016.pdf (дата звернення: 25.01. 2022)
2. City Twin Association Strategy 2010-2020. Narva, 2009. URL : <http://www.citytwins.org/en/page/5/> (дата звернення: 27.01. 2022)

ОСОБЛИВОСТІ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ДВОСТОРОННЬОГО ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ

Н. Б. РЕШЕТНЯК, канд. екон. наук, доц.,
доц. кафедри загальної економічної теорії
*Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»,
м. Харків, Україна*

Ю. В. ЄГОРОВА, канд. екон. наук, доц., доц. кафедри економіки та бізнесу
*Харківський національний університет будівництва та архітектури, м. Харків,
Україна*

В умовах інтернаціоналізації та глобалізації світового господарства набуває актуальності встановлення і регулювання двостороннього торговельно-економічного співробітництва між країнами, що сприятиме їхньому переходу на більш високий рівень розвитку. При цьому першочергового значення набувають два аспекти: розширення зовнішньоторговельного співробітництва та забезпечення сталого розвитку економік країн.

Двостороннє торговельно-економічне співробітництво має низку переваг порівняно із багатостороннім. По-перше, воно не обмежено багатосторонніми нормативами, що означає можливість самостійного вибору країни-партнера та встановлення відносин, які відповідають економічним потребам держав. По-друге, наявність лише двох суб'єктів співпраці припускає взаємну зацікавленість і можливість легше досягти компромісу. По-третє, урахування інтересів економічних проблем двох країн та розробка механізмів протидії різним викликам відбувається значно простіше, ніж у багатосторонніх відносинах.

Встановлення двосторонніх торговельно-економічних відносин можливе між країнами як з подібними рівнями економічного розвитку, так й з різним ступенем розвиненості економік. Проте, двосторонні економічні відносини країн різного ступеня розвитку можуть будуватись на отриманні переваг лише однією державою.

Двостороннє торговельно-економічне співробітництво передбачає комплекс міждержавних скоординованих дій, спрямованих на реалізацію існуючого потенціалу економічної співпраці при збереженні національних інтересів.

Одними із головних напрямів державного регулювання двостороннього торговельно-економічного співробітництва є: забезпечення координації дій органів виконавчої влади країн щодо узгодження та змін умов ведення бізнесу; створення спеціалізованих державних агентств, діяльність яких спрямована на поглиблення економічної кооперації; надання державних дотацій підприємствам.

Інвестиційне співробітництво лежить в основі двосторонніх відносин між країнами та створює додаткові можливості для взаємовигідного розвитку. Серед найбільш ефективних інструментів залучення іноземних інвестицій слід зазначити створення вільних економічних зон. Зокрема, створення зони вільної торгівлі дозволить збільшити її обсяги за рахунок зменшення або скасування митних тарифів. Світовий досвід показує, що даний інструмент дозволяє збільшити обсяги торгівлі в середньому на 5-7% на рік [1].

Ще одним напрямом державного регулювання двосторонніх торговельно-економічних відносин є погодження систем оподаткування країн з метою формування вільних умов для руху капіталу та робочої сили. Розвиток пріоритетних галузей економіки двох країн дозволить активізувати кластерне співробітництво на основі побудови єдиної системи потоків товарів та послуг і створення спільних підприємств.

В останні роки розвиток торговельно-економічного співробітництва України був ускладнений зміною геополітичних та регіональних пріоритетів, а також низкою інших негативних факторів: коливанням світових валют та цін на сировину, нарощуванням фінансових зобов'язань перед іноземними партнерами, нестабільністю курсу національної валюти, нераціональною структурою вітчизняного експорту, несприятливою кон'юнктурою на ключових світових ринках, нерівномірним економічним і соціальним розвитком країн світу, низькою якістю національних товарів та послуг [2, с.50]. У зв'язку з чим науковцями аналізуються варіанти налагодження двосторонніх торговельно-економічних відносин з різними країнами, перш за все, США та країнами ЄС.

Отже, розвиток двостороннього торговельно-економічного співробітництва країн значною мірою залежить від координації їх економічної політики та важелів державного регулювання. В сучасних умовах, що характеризуються загостренням міжнародної конкуренції і пошуком додаткових ресурсів для забезпечення економічного зростання, важливим інструментом захисту національних інтересів стає розвиток двостороннього

торговельно-економічного співробітництва між країнами, які проводять узгоджену економічну політику.

Література:

1. Зовнішньоекономічне співробітництво України: стан, перспективи розвитку, загрози та ризики. URL: <http://bintel.com.ua/uk/article/vneshekonom/> (дата звернення 23.01.2022).

2. Шепель Т. В. Сучасні реалії та перспективи розвитку зовнішньої торгівлі України. Бізнес-Інформ. 2021. №1. С. 49-58.

СПІВРОБІТНИЦТВО З МВФ: СВІТОВІ ТА НАЦІОНАЛЬНІ ВИМІРИ

К. В. КЛИМЕНКО, канд. екон. наук, завідувач відділу бюджетної системи

М. В. САВОСТЬЯНЕНКО, ст. науковий співробітник

відділу бюджетної системи

Науково-дослідний фінансовий інститут Державна навчально-наукова установа «Академія фінансового управління», м. Київ, Україна

Сьогодні в умовах пандемії роль МВФ, як глобального фінансового регулятора, антикризового агента і кредитора останньої інстанції знову виходить на перший план. У зв'язку з мінливістю економіко-політичної ситуації, посиленням зовнішніх і внутрішніх викликів та загроз, у т. ч. COVID-19, окремі аспекти співпраці з міжнародними партнерами періодично уточнюються.

За підсумками першого перегляду діючої програми stand-by (SBA) МВФ погодив виділення Україні чергового траншу кредиту в розмірі 500 млн СПЗ (близько 699 млн дол. США), що збільшило загальну суму виплат за поточним SBA до 2 млрд СПЗ (близько 2,8 млрд дол. США). Також МВФ продовжено дію угоди Stand-By до кінця червня 2022 року, а виплати за програмою перефазовано, і на запит української влади звільнено від недотримання критерію ефективності в грудні 2020 року щодо гарантованого державою боргу з огляду на вже вжиті коригувальні дії.

Економічна програма України, яку підтримує МВФ, має на меті допомогти владі подолати наслідки шоку COVID-19, підтримати економічне відновлення та просунути вперед у важливих структурних реформах, щоб зменшити ключову вразливість [1]. Україна очікує другого перегляду за кредитною програмою SBA і відповідно отримання чергових траншей у лютому 2022 р. [2]. В той же час у 2022 році загальна сума виплат на користь МВФ в рамках виконання усіх зобов'язань України складає 1 685,483 млн СПЗ. За курсом НБУ на початок січня 2022 р. це становить близько 2,36 млрд дол. США [3].

Серед важливих нових світових ініціатив МВФ – створення фонду у 50 млрд доларів, який кредитуватиме країни з низьким та середнім доходом для боротьби з кліматичними змінами. Кошти зможуть отримати всі країни з низьким рівнем доходу і країни з середнім рівнем доходу з ВВП на душу